

ทวิตเรียมสถานการณ์ในช่วงแคบไต้หวัน....กับความมั่นคงทางทะเล

สถานการณ์ช่องแคบไต้หวันกลับมาเป็นประเด็นร้อนแรง และเป็นที่ยึดตามองของนานาชาติอีกครั้ง หลังจากประธานสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ เดินทางเยือนไต้หวันอย่างเป็นทางการ จนนำมาสู่การซื้อจรวดขีปนาวุธจริงเต็มรูปแบบของจีนในทะเลเหลือง - ทะเลบัวหิมะ เป็นระยะเวลา ๔ วัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทะเลในมิติต่างๆ อย่างกว้างขวาง

๑) ความเป็นมา

สืบเนื่องจากการเดินทางเยือนไต้หวันของประธานสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐฯ นางแนนซี เพโลซี เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยเพิกเฉยคำเตือนของจีนก่อนหน้านี้ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระหว่างการประชุมสุดยอดด้านความมั่นคงเอเชียที่สิงคโปร์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของจีน นายเว่ย เฟิงเหอ ได้กล่าวระหว่างการประชุมว่า “ถ้าใครก็ตามกล้าที่จะแยกไต้หวันออกจากจีน กองทัพปลดปล่อยประชาชนจีนจะไม่มีทางเลือก นอกจากการต่อสู้อย่างเต็มกำลัง และบดขยี้ความพยายามใด ๆ ในการทำให้เกิด ‘เอกราชของไต้หวัน’ และปกป้องอธิปไตยแห่งชาติและบูรณภาพแห่งดินแดน” จนนำมาสู่มาตรการตอบโต้ที่แข็งกร้าวของจีนในเวลาต่อมา โดยจีนได้มีการเปิดปฏิบัติการซื้อจรวดขีปนาวุธจริงเต็มรูปแบบในพื้นที่ทะเลเหลือง - ทะเลบัวหิมะ ระหว่างวันที่ ๔ - ๗ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่เกาะไต้หวัน และช่องแคบไต้หวันด้วย อันส่งผลทำให้สถานการณ์ในช่องแคบไต้หวันที่เคยคลี่คลายมาระยะหนึ่งกลับมาสู่ความตึงเครียดอีกครั้ง

๒) บทวิเคราะห์

สถานการณ์ความตึงเครียดที่เกิดขึ้นในพื้นที่ช่องแคบไต้หวันนั้น อาจมีสาเหตุมาจากกรณีที่สหรัฐฯ จีน และไต้หวัน มีมุมมองที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสถานะของไต้หวัน ณ ปัจจุบัน ซึ่งยังคงกลายเป็นประเด็นข้อถกเถียงกันอยู่ กล่าวคือ

สหรัฐฯ

มองว่าไต้หวันเป็นพันธมิตร โดยมีการแสดงจุดยืนในประเด็นดังกล่าวมาโดยตลอดว่า สหรัฐฯ จะยืนอยู่ข้างไต้หวัน และไม่เห็นด้วย

หากจีนจะใช้กำลังเข้ายึดครองไต้หวัน ซึ่งที่ผ่านมาเราจะพบเห็นถึงความพยายามของสหรัฐฯ ที่จะผลักดันไต้หวันมีบทบาทมากขึ้นในองค์การสหประชาชาติ ซึ่งประเด็นนี้กลายเป็นข้อถกเถียงกันระหว่างสหรัฐฯ และจีน ซึ่งจีนได้มีการแสดงท่าทีคัดค้านอย่างแข็งกร้าว เพื่อแสดงให้เห็นถึงความไม่พอใจต่อการกระทำของสหรัฐฯ และในปัจจุบันถึงแม้ว่าประธานาธิบดี โจ ไบเดน จะเคยออกมากล่าวยืนยันว่า สหรัฐฯ ยังคงเคารพในหลักการ “จีนเดียว” แต่สำหรับเจ้าหน้าที่ระดับสูงคนอื่น ๆ ในรัฐบาลของ โจ ไบเดน ก็ยังคงแสดงท่าทีที่ชัดเจนในลักษณะที่ว่าไต้หวันคือตัวแทนของการต่อสู้เพื่อระบอบประชาธิปไตย และนั่นก็เป็นเหตุผลที่เพียงพอที่ทำให้สหรัฐฯ ต้องปกป้องไต้หวัน หากถูกจีนใช้กำลังเข้ารุกราน

จีน

สำหรับจีนนั้น ยังคงยึดมั่นในหลักการ “จีนเดียว” เช่นกัน โดยมองว่าเกาะไต้หวันเป็นมณฑลหนึ่งของจีน และการที่ นางแนนซี เพโลซี เดินทางเยือนเกาะไต้หวันนั้น จีนมองว่าสหรัฐฯ ได้ละเมิดอธิปไตยและหลักการ “จีนเดียว” อย่างชัดเจน อีกทั้งยังไม่เคารพต่อคำมั่นที่สหรัฐฯ เคยให้ไว้กับจีน โดยจีนได้มีการออกแถลงการณ์ตอบโต้การกระทำของนางแนนซี เพโลซี ประหนึ่งเป็นการฟ้องให้นานาชาติเห็นว่า สหรัฐฯ เป็นประเทศที่พูดอย่างทำอย่าง ขาดความน่าเชื่อถือ และไม่มีสิ่งจะส่วนการดำเนินการซื้อจรวดขีปนาวุธที่ครอบคลุมพื้นที่ทุกทิศทุกทางของเกาะไต้หวันด้วยกระสุนจริงและขีปนาวุธนั้น เป็นการส่งสัญญาณเตือนไปยังไต้หวันว่าจีนจะไม่ยอมนิ่งเฉยหากไต้หวันคิดจะแยกตัวเป็นเอกราช

กองทัพจีน - กองทัพไต้หวัน

ประเภท	จีน	ไต้หวัน
งบประมาณด้านการทหาร	2.3 แสนล้าน ดอลลาร์สหรัฐ	1.6 หมื่นล้าน ดอลลาร์สหรัฐ
กำลังพลประจำการ	2,000,000 นาย	170,000 นาย
กำลังพลสำรอง	510,000 นาย	1,500,000 นาย
รถถัง	5,250 คัน	1,110 คัน
รถหุ้มเกราะ	35,000 คัน	3,472 คัน
ปืนใหญ่อัตตาจร	4,120 กระบอก	257 กระบอก
เครื่องบินรบ	3,285 ลำ	741 ลำ
เครื่องบินขับไล่	1,200 ลำ	288 ลำ
เครื่องบินขับไล่ขั้นสูง	371 ลำ	-
เฮลิคอปเตอร์	912 ลำ	208 ลำ
เรือดำน้ำ	2 ลำ	-
เรือดำน้ำ	79 ลำ	4 ลำ
เรือพิฆาต	41 ลำ	4 ลำ
เรือฟริเกต	49 ลำ	22 ลำ

ไต้หวัน

ในมุมมองของไต้หวัน มองว่าตนเองเป็นประเทศเอกราช มีได้เป็นส่วนหนึ่งของจีน ฉะนั้นไต้หวันจะดำเนินนโยบายต่างประเทศกับสหรัฐฯ อย่างไรก็ได้ โดยไต้หวันได้มีการออกแถลงการณ์ประณามการซ้อมรบของจีนรอบเกาะไต้หวัน และประกาศยกระดับการเตือนภัยขั้นสูงสุด โดยไต้หวันได้มีการยืนยันอย่างหนักแน่นว่า ไต้หวันพร้อมที่จะตอบโตจจีนอย่างเต็มที่ หากจีนมีการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการละเมิดอธิปไตยของไต้หวัน

ผลกระทบ

มิติความมั่นคง

ในช่วงของการเปิดปฏิบัติการซ้อมรบของจีน ส่งผลทำให้สถานการณ์ทางทะเลในพื้นที่บริเวณช่องแคบไต้หวันและโดยรอบเกาะไต้หวัน ที่เคยผ่อนคลายและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเดินเรือในเชิงพาณิชย์และกิจกรรมต่างๆ ทางทะเลนั้น ต้องตกอยู่ในสถานการณ์ความตึงเครียดและไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินกิจกรรมทางทะเล ซึ่งสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ ได้กลายเป็นแรงขับที่ส่งผลทำให้บรรยากาศทางด้านความมั่นคงของโลกในภาพรวม ยิ่งเกิดความตึงเครียดเพิ่มมากขึ้น มีผลกระทบเชื่อมโยงไปยังมิติทางด้านเศรษฐกิจ พลังงาน การเมืองระหว่างประเทศ และมิติอื่น ๆ ด้วย

มิติทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์ความตึงเครียดในช่องแคบไต้หวัน อาจส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานของระบบเศรษฐกิจโลก และสร้างความกังวลใจให้แก่กลุ่มนักลงทุน และกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าเทคโนโลยี และการขนส่งสินค้าทางทะเล ซึ่งการซ้อมรบที่เกิดขึ้นยังส่งผลทำให้ห่วงโซ่อุปทานด้านการขนส่งสินค้าทั่วโลกต้องหยุดชะงัก ตลาดเงินและตลาดทุนเกิดความผันผวน ซึ่งหากสถานการณ์ในช่องแคบไต้หวันยังไม่สามารถคลี่คลายลงอย่างรวดเร็ว อาจกลายเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดสงครามการค้าระหว่างจีน - สหรัฐฯ อีกระลอกหนึ่งในอนาคต

มิติกิจกรรมทางทะเล

ช่องแคบไต้หวันนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นเส้นทางเดินเรือเชิงพาณิชย์ที่คับคั่งอีกเส้นทางหนึ่งของโลก ซึ่งเรือที่สัญจรผ่านช่องแคบไต้หวันนั้น มีอยู่หลายลักษณะทั้งเรือบรรทุกสินค้า เรือบรรทุกพลังงาน เรือสำราญ เรือโดยสารข้ามฝั่ง เรือประมง ฯลฯ ซึ่งการซ้อมรบของจีนด้วยกระสุนจริง ส่งผลทำให้การเดินเรือและกิจกรรมทางทะเลในลักษณะต่างๆ ในช่องแคบไต้หวันและบริเวณโดยรอบเกาะไต้หวันต้องหยุดชะงักลง เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ ความเสียหาย และอันตรายที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดคิด

ข้อเสนอแนะในมิติความมั่นคงทางทะเล

ข้อเสนอแนะในมิติความมั่นคงทางทะเล

๑) ไทยควรติดตามสถานการณ์ความตึงเครียดในช่องแคบไต้หวันอย่างใกล้ชิด และมีการประสานกับภาคเอกชนไทยที่มีการเดินเรือในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อป้องกันความเสียหายหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด

๒) ไทยควรมีแนวทางรองรับสถานการณ์ความตึงเครียดที่อาจขยายตัวและส่งผลกระทบต่อไทยทั้งในด้านการคมนาคมขนส่งทางทะเล และเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ

★อ้างอิง

- <https://www.thairath.co.th/scoop/interview/2464162>
- <https://tna.mcot.net/world-991195>
- <https://plus.thairath.co.th/topic/money/101929>
- <https://www.bbc.com/thai/articles/crgkz1r8ne1o>
- <https://api.dtn.go.th/files/v3/5cff75521ac9ee073b7bd937/download>
- <https://www.bangkokbiznews.com/columnist/columnist/1018858>
- <https://www.moneybuffalo.in.th/economy/update-อเมริกา-จีน-ไต้หวัน>